

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Umbre și lumini

(+). Pătimaș și tare cu cerbicea, Toma zis Geamanul e un chin pentru sine și o peatră de încercare pentru alții. Nour de indoeli poartă în suflet. Dar sfat nu cere și nici nu primește dela nimeni. Se încrede numai în simțurile proprii: De nu voi pune degetul meu în semnul cuielei și de nu voi pune mâna mea în coasta lui, nu voi crede. Sfidător și înnegurat cum este, după judecată omenească pare un suflet sortit împietririi și pieririi; un tip de eretic bun de dat anaștemei și așteptat de veșnica osândă. Răscumpărătorul învitat din morți are însă altă măsură pentru muritori și slăbiciunile lor. De-o condescendență și bunătate ce-L prezintă într-o lumină par'că și mai copleșitoare ca înainte de patimire și înviere, Măestrul satisface dorința de jignitoare necredință a ucenicului. Sfârșitul îl știm: e acel pătrunzător „Domnul meu și Dumnezeuul meu!” — Măreață clipită de luminoase învățăminte.

1. Credința e un dar de sus. Și trăirea din credință e un rod al harului. Câtă vreme lumina aceasta e vie în noi, toate ne sunt limpezi și ușoare. Dar îndată ce suntem lipsiți de ea, ne învăluie întunerecul. Iar pe bezna rătăcirii, și chiar alunecarea pe povârnișuri e, oarecum, fatală. Eresia și păcatul sunt două tragedii ale sufletului omeneș pe cari numai Atotștiutorul le cunoaște în toată adâncimea lor. Mai mult ori mai puțin, cu toții umblăm pe margini de prăpastii. Și cei cari, susținuți de mâna părintească a Celui de sus, nu s'au prăvălit în adâncuri, departe de a se mândri și a privi cu dispreț ori cu ură la cei alunecați, creștinești lucru vor face nutrind pentru naufragiații morale și credinței cea mai largă compătimire. „Aceia să se năpustească asupra voastră (a ereticilor) cu indignare — zicea s. Augustin — cari nu știu cu câtă trudă se află adevărul și cât de anevoie pot fi încunjurate greșelile...” Toate greșelile. Cele de ordin intelectual, ca și cele de ordin etic. Toma Necredinciosul e o pildă de rătăcire și Mântuitorul o pildă de înțelegere a rătăcirii și de îndreptare a ei. — Spiritul blândetelor să-l ceară insistent dela Păstorul cel mare toți câți păstoresc turme cuvântătoare. Căci fără acest spirit pe acest tărâm nu se poate ajunge la nici un bine. Și nici cei rătăciți dela dreapta credință nu pot fi aduși pe altă cale la staulul lui Hristos. Reprimandele aspre și violența n'au convertit pe nimeni. Dimpotrivă.

2. Docilitate! Iată ce i-a lipsit lui Toma până la arătarea convingătoare a Inviatului. Și iată ce lipsește și astăzi atâtoro dintre cei ce lucrează în via Domnului. Adecă vorba vine că lucrează. Pentru că mai mult incurcă și întârzie lucrul Domnului. Plini de sine și încrezuți numai în ei înșiși, fac totul după capul și gustul lor, fără să mai ceară sfatul cuiva. Se miră apoi că sunt izolați și că întreprinderile lor — pe lângă tot chipul evlaviei ce-și împrumută — sunt privite cu bănuială și neîncredere; de multeori chiar cu vrășmășie. Când nimic nu-i mai firesc decât repulsiunea ce o trezește trușia mascată sub aparențele virtuții. Pentru unii ca aceștia nici mai marii, nici tovarășii de apostolie, și cu atât mai puțin cei mai mici, nu numără. Singuri ei știu tot, pot tot Până văd că s'au poticnit. „Din răutatea pismătăreților” zic dânsii. Când adevărul e că s'a împotmolit o cauză bună pentru o păcătoșenie cu mântălușă de cucernicie. Și se știe a cui e mântălușă aceasta, cu atât mai nefastă, cu cât, întâmplător, cel ce se „împodobește” cu ea e mai sus pus. Într-un pasagiu celebru din opera sa: De sex alis, s. Bonaventura scrie: „E un mare act de înțelepciune a primi bucurios sfat și a cere

Collegio Pio Romano

— O danie împărătească făcută Românilor de Roma papală —
de Dr. N. BRÎNZEU

La Roma, de unde scriu aceste rânduri, sunt în toată pregătire de sărbătoare.

Cum o leal de către San Pietro pe Gianicolo, dintre vechile ziduri de fortăreață, se ridică o nouă și mândră cetățule a lui Dumnezeu. Cu dor și cu bucurie, pensionarii acestei case își așteaptă ziua lor. Ziua, în care scumpul nostru arhierel, înconjurat de pelerinii Români veniți anume din acest prilej, cu asistența înaltelor autorități ecleslastice și cu participarea autorităților statului român la Roma, vor înălța la cer cântări de mulțumită vor târnosi mândra biserică, și prin o ședință academică, se va face solemnă inaugurare a lui Collegio Pio-Romano.

Ziua de 9 Mai 1937, nu întârziată e întropirea Invierii, veniți să mai cântăm odată, dar să cântăm cu putere: aceasta este ziua care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ansa! Bucurie le este seminaristilor și superiorilor lor, bucurie ne este nouă tuturor, îndeosebi înalților noștri ierarhi; bucurie, mai presus de toate, Sfântului Părinte, din a cărui inimă a ieșit acest sfânt lăcaș. Bucurie villor și bucurie morților, între cari marelui mitropolit Vasile, inițiatorul ideii.

*

La timp ne-a venit această bucurie.

„Aproape toate națiunile își au în Roma seminarul propriu ori colegiu pontifical și nu e rar cazul când vezi adunați la manifestațiunile sacre, sau la marile adunări științifice și culturale, seminaristi de toate neamurile și de toate riturile: americani, africani, englezi, japonezi, chinezi, indieni, nemți, irlandezi, olandezi, belgieni, spanioli, italieni, greci, maroniști, siri, copti, etiopi, armeni, portughezi, polonezi, canadieni, ruși etc. O amestecătură de rase și de civilizații, cum numai la Roma se poate vedea și admira, care atât de bine se potrivește cu universitatea Bisericii.

Dar până în ultimii ani lipsea un colegiu propriu pentru România. Această nobilă națiune, cu deosebite după unirea Transilvaniei, Banatului, Bucovinei, Băsarabiei, într'adevăr

cu smerenie. Superiorul întâlnește aci trei avantagii însemnate. Întâiu: e cu mult mai sigur că nu se înșeală, dacă și alții sunt de aceeaș părere. Al doilea: e cu mult mai puțin expus criticeii dacă se va întâmpla să nu isbutiască ceea ce a întreprins după sfatul celor înțelepți. Al treilea: va primi dela Dumnezeu, drept răsplată a umilinței sale, lumini speciale pentru a afla căi de ieșire ori pentru a descoperi piedeci altfel nebănuite. Mai mult: cei dela cari a luat sfat vor fi pentru el, ori cum se va isprăvi chestia, bine ori rău, și-i vor lăuda todeauna conduita” — De prisos să se mai adaugă ceva cuvintelor sfântului.

merita onoarea deja primită de alte națiuni surori; între frontierele noului stat trăiesc cam trei milioane catolici, din cari jumătate de ritul bizantin și jumătate de ritul latin, bine organizați în câte cinci dieceze de fiecare rit, în fața alor peste 13 milioane ortodocși”.

Până după războiu — spune relațiunea din care scoatem aceste informații și pe care o vom indica mai la vale — Românii studiau Teologia în Roma la Colegiul grecesc și la Propagandă, apoi în Pesta, Viena etc. Putem adăoga, că și după războiu, catolicii latini din România studiază la Pesta, Viena, Innsbruck, München, și la Roma în Colegiul Germanico-Hungaricum.

Marele Mitropolit al Blajului Vasile Suciu a fost acela, care la 1921 a scris Cardinalului Mariui, primulul secretar al Congr. Orientale, cerând un colegiu propriu pentru Biserica noastră, cea mai numeroasă biserică unită după aceea a Rutenilor. Cardinalul făcându-se interpretul acestei dorinți, Papa Benedict XV, a hotărât numai decât acordarea unei sume de 2 milioane lire pentru un seminar român.

Peste puțin timp murind Benedict XV, actualul Sfânt Părinte Plus XI, unul dintre cei mai providențiali capi ai Bisericii catolice, și-a însușit ideea. Câțiva ani au trecut în căutarea locului potrivit. La început era vorba de locul anexat la s. Susana, apoi de o casă în Via Stralitia și de un palat aparținător Ospiciului Maronit la s. Pietro in Vincoli. În Iulie 1926 Sfântul Părinte s'a interesat iarăș personal de cauză, ordonând să se rela lucrările de pregătire. În Nov. 1928 episcopul de Oradea și Gherla, în numele lor și al Mitropolitului de Blaj cu al episcopului de Lugoj, intervin cu o nouă cerere. Și văzând ierarhii noștri că chestiunea locului e încă tot în studiu, în Martie 1929 cer ca Seminarul să se facă lângă Forul lui Traian. Dar nu s'a putut din motive edilitare.

În anul 1930 Sfântul Părinte a dat ordin să se construiască seminarul român pe terenul actual, ultimul colț liber între Via Gavrielli al Colegiului American, Viale Aurelio și Passegiata del Gianicolo, teren cu drept de extraterritorialitate, cumpărat dela Surorile s. Inimi. În Martie 1930 s. Părinte a și făcut o fundație de 300.000 lire pentru trei burse la acest seminar.

Așezatu s'a deci peatra fundamentală a colegiului nostru, de către cei 4 ierarhi de atunci ai Bisericii române unite, la 12 Maiu 1930 (Onomastica s. Părinte), cu asistența alor 5 cardinali și a altor numeroși demnitari din Roma. În 1935 edificiul era în parte terminat, încât în toamna aceluia an a putut primi primul

nucleu de teologi, proveniți din colegiul grecesc și din alte locuri. La telegrama dată cu această ocaziune, Sfântul Părinte a binevoit a răspunde prin o telegramă, în care își exprimă bucuria și trimite binecuvântarea sa părințească!

De atunci s'a tot lucrat câte ceva, terminându-se complet toate arhipele, biserica, aranjamentul interior și înfrumusețarea curții.

*

Din prilejul sărbătorii de astăzi, să-i facem o vizită acestei *Cetăți spirituale a Românișmului*, la Roma.

Urcând drumul serpentin, ce duce dinspre s. Pietro pe Gianicolo, la ultima colitură, rămânând la dreapta colegiul rutean, își stă în față „Collegio Pio Romano”. La stradă zid cu două porți mari: una în fața bisericii, alta la curte. Prin aceasta din urmă intri în curtea frumos parcată, și te delectezi la vederea unei construcții moderne, solide și armonioase, cu 2 etaje, plus parterul și subsolul. Latura din dreapta continuă linia Colegiului rutean, latura dela stânga se termină în admirabila biserică, voită anume de Sfântul Părinte să fie mare, spațioasă, nu simplă capelă, ca la alte colegii. Dincolo de latura dreaptă mai este o curte unde teologii joacă wolley-ball; iar deasupra ei o terasă mare, spațioasă, unde se pot plimba cât vor, oferindu-se cea mai minunată perspectivă ce se poate avea la Roma: trecând pe lângă noul colegiu de Propaganda, ochiul se plimbă deasupra superbe cupole a lui Michel Angelo (s. Petru), trece apoi departe, departe, până la castelele de sub munții Albani.

Intregul colegiu, cu tot ce e în el, e modern, artistic lucrat, elegant aranjat! Sunt 56 camere pentru studenți, apartamente pentru superiori, bibliotecă, sală de recepție, de distracție, de conversații; bucătărie modernă, băi, toate dependențele, încălzire centrală. Pe jos, chiar și în camere, mozaic, unde l-e locul, marmoră. Deosebită mențiune merită biserica, cu galeriile ei admirabile, cu o acustică suprasensibilă, frumos aranjată, aprovizionată din a-

bundență cu odăjdii: 3 arhieresti și 6 preoțești aduse dela Oradea, 2 preoțești dela Lugoj, apoi altele (preoțești, diaconești) dela călugărițele de aici. Incolo, deplina aranjare a capelei în conformitate cu ritul nostru românesc (nu grecesc), e în curs.

Scăldat în soare din toate părțile, la aerul ozonat al plantațiilor de pe Gianicolo, cu cântec de paseri în zorile dimineții, Collegio Pio Romano este ca un colț de raiu. Tinerii noștri nu știu când se vor simți așa bine ca aici. Și nu avem destule cuvinte de laudă pentru sollicitudinea bunilor superiori față de copiii noștri. După trecerea primelor dificultăți, legate inevitabil de orice început, nu ne îndoiim că familia noastră românească de pe Gianicolo se va înmulți și întări pe zi ce merge. Ca dovadă de aceasta, e și revista, a cărei prim număr (Anno I. Fasc. I) apare la 9 Maiu a. c. sub titlul „Romanita, Buletino degli alunni del Pontificio Collegio Pio Romano”, din care am scos și noi datele și citațiile de mai sus. Buletinul are articoli în italienește și românește, fiind redactat de un comitet.

Ziua de 9 Maiu 1937 e sărbătoarea întregii Biserici române unite! Toate urările noastre de bine acestui institut. Dar în locul nostru vorbească cuvintele puse și semnate de sfântul Părinte pe tabloul său, dedicat sălii festive a Institutului:

„Moderatoribus et alumnis Pontificii Romanorum in Urbe Collegii paterno animo benedicimus, id a Christo Iesu sacrorum pastorum Principe precati, ut Institutum hoc, Nobis sane carissimum, ita perpetuo vigeat, floreat, increbrescat, ut ex eo frequentiores usque sacerdotes suam patriam repetant, qui doctrinae virtutisque ornamenta sibimet inibi comparata, in spiritualem suorum civium profectum feliciter convertant”.

Românește:

Cu părințească inimă binecuvântăm pe superiorii și alumnii Colegiului Pontifical Român în Roma, rugându-Ne Lui Isus Hristos, Mai Marelui Păstorilor, ca acest, Nouă prealubit institut, să se mențină, să crească, să în-

florească totdeauna în așa fel, ca din el să mai mulți preoți să se reîntoarcă în țara noastră, având norocul ca podoaba științei și virtuții să câștigată aici, să o prefacă în binele spiritelor al concetățenilor lor.

PIUS PAPA XI°

Știri din Roma. În zilele 27—29 Aprilie au avut loc ședințele Consiliului Superior al Operei Pontificale pentru Propagarea Credinței, iar în zilele de 30 Aprilie și 1 Maiu au avut loc ședințele Operei s. Petru pt. clerul indigen. La ambele a luat parte, din România, pâr. N. Brînzeu, președintele național al acestor Opere. În cadrul congresului s'a făcut comemorarea Paulei Jaricot, întemeietoarea Operei p. Prop. C. (Lyon 1922), dela a cărei moarte se împlinesc 75 ani. Sâmbătă, 1 Maiu, membrii Consiliului au fost primiți ca grup a parte, la audiență dată de S. Părinte.

Cu bucurie putem comunica cititorilor noștri, că, în ce privește rezultatul pe terenul acțiunii misionare, România a fost pusă în clasa I, în categoria țărilor ce anul trecut au produs mai mult rezultat. Președintele congresului, Ex. S. Constantin, în ședință publică a mulțumit Rev-lui Brînzeu pentru munca depusă până acum. Fie și aceasta un îndemn pentru noi Români ca să căutăm a munci departe pe acest teren, ca și pe altele, pentru a ne pune într'un rând cu celelalte neamuri catolice.

În zilele 2—6 Maiu s'a ținut la Roma un congres internațional „Pro Oriente Christiano” aranjat de Pâr. Hermann S. I., Președintele Institutului Oriental. S'au discutat diferite chestiuni în legătură cu acțiunea pentru unirea bisericilor. Congresistii au fost primiți în audiență de s. Părinte. Din România a participat tot pâr. Brînzeu.

Binefăcător ca puținii alții. Nu omenii cu bunăstare, ci oamenii cu inimă bună și mână deschisă spre dărnice, ne lipsesc. Aceștia sunt excepții. Și ne cade așa de bine sufletului să pomenim una din excepțiile de

□ □ Foiața „Unirii” □ □

Cuvinte Arhieresti *)

1.

P. S. VALERIU al Orăzii îndeamnă la buna folosire a pătimirii și învierii Domnului

[...] Dumnezeu amânase mult vremea mântuirii. El a voit, ca omul să aibă timp să-și cunoască mizeria, în care a ajuns depărtându-se de Domnul său și să-l dorească pe Dumnezeu, în care singur își poate afla fericirea. Singur Dumnezeu putea să-l ridice pe om din prăpastia păcatului, în care căzuse, însă și Dumnezeu o putea face aceasta numai prin suferință, căci păcatul numai prin facere desțul se poate ierta. Cum însă Dumnezeu din firea Sa nu putea suferi, înțelepciunea nemărginită a aflat mijlocul de a le împăca toate acestea, prin întruparea Fiului Său, care rămânând Dumnezeu s'a făcut și om, și ca atare, fiind și Dumnezeu și om adevărat, prin patima și moartea Sa a săvârșit opera mare a mântuirii. Dacă și la privirea lucrurilor ce zilnic ne înconjoară trebuie să strigăm des lui Dumnezeu: „Mare ești Doamne și minunate sunt lucrurile mâinilor tale”, cât de mult trebuie să-L preamărim pe Dumnezeu pentru opera mântuirii. Crearea lumii, zice sf. Augustin, a

fost o mare lucrare a atotputerniciei lui Dumnezeu, însă mântuirea neamului omenesc arată și mai mult această atotputernicie. Sf. Scriptură numește creațiunea lucrul degetelor lui Dumnezeu: „Voia vedea cerurile, lucrul degetelor tale, luna și stelele, care tu le-ai întemeiat” (Ps. 8, 4), însă mântuirea o numește lucrul brațelor lui Dumnezeu: „Făcut-a tărie cu brațul său” (Luca 1, 51). Iară Profetul David, când implora mântuirea, îl roagă pe Dumnezeu să-și pună în lucrare întreaga sa putere: „Deșteaptă puterea ta și vino de ne mântuește” (Ps. 79, 3).

[...] Nemărginitele binefaceri și daruri necesare câștigate prin patima și moartea Mântuitorului ne pot fi de folos nouă, celor cari suntem biserica luptătoare a lui Hristos, și cari putem să le folosim pentru binele sufletelor noastre sau pentru sufletele, cari în locul curățitor au să sufere înainte de ce ar ajunge în fericirea vecinică. Cei din raiu și-au ajuns scopul, ei nu mai au trebuință de ajutorul nostru, ci ei ne împărtășesc pe noi de ajutorul lor. Iară soarta celor osândiți este pecetluită pentru veșii vecilor. Timpul scurt cel avem pe acest pământ să-l folosim bine, ca împărtășindu-ne de roadele mântuirii, să ne câștigăm fericirea vecinică. Și în acest timp scurt să ne silim să facem cât de mult bine pentru sufletele din purgator, ale căror suferințe le putem ușura și scurta prin rugăciuni, Sf. Liturghii, împărtășanii, fapte de milostenie, indulgențe oferite pentru dănușii. Ei ajunși în locul fericirii vecinice nu vor uita binefacerile

noastre, ci prin rugăciunile lor ne vor ajuta ei și pe calea noastră către mântuire.

Isus Hristos prin strălucita Sa înviere din morți a arătat lămurit, că este Dumnezeu și tot ce a făcut pătimind și murind pentru noi a făcut ca Dumnezeu și îndemnat de dragostea sa față de noi.

Să medităm aceste adevăruri, ca să ne hotărâm, ca să ne curățim sufletele noastre de toată necurătenia păcatului și păstrându-le totdeauna curate să ne unim strâns cu Isus Hristos, pe care să-L primim des în sufletele noastre, în Sf. Cuminecătură, ca să ne împărtășească pacea sa dumnezească.

Lui Hristos să-i fim pururea recunoscători pentru binefacerile nemărginite, ce ni le-a câștigat prin patima și moartea sa și să des, și chiar zilnic să-i manifestăm recunoștința noastră. Trecând pe lângă o biserică să nu ne îndestulim, ca numai din afară să-l salutăm, ci să intrăm pe câteva minute și să-i facem câte o scurtă adorație.

Pe Hristos, care prin mărita Sa înviere cea de a treia zi, a zdrobit puterea diavolului, să-l rugăm, să ne scape de toate ispitele și de căderea în păcat, ca sufletele noastre, care de praznicul învierii încă au înviat din moartea păcatului, să rămână pentru totdeauna vii.

Să fim conștii că în această lume nu putem fi fericiți ca în raiu, ci aci conform scrierilor rostite de Dumnezeu strămoșilor noștri și prin ei și nouă, cu sudoarea feței tale și vei câștiga pâinea de toate zilele, trebuie să suferim cât mai mult, ca să putem ajunge în

*) Sosindu-ne cu încredere, n'am putut aduce decât acum rândurile acestor sfaturi invățători. (N. R.)

...cari suntem în drept să fim mândri: am numit pe d. Iuliu Albini-sen. din Zlatna, bunătațea cărui e cunoscută în loc, în jur și în depărtări.

Cronicar umil al unor mărețe gesturi de marinositate, mă simt dator să încretez pe răbojul însemnărilor mele, barem câteva din danile acestui distins fiu al bisericii noastre: 200.000 Lei pentru parohia Zlatna; 100.000 Lei pentru parohia Cut; 20.000 Lei pentru parohia din Cib, 6000 Lei pentru cea din Feneș. Ca să-și completeze, nu la multă vreme, binefacerile, cu alte 2000 Lei pentru parohia din Feneș, 2000 Lei pentru cea din Pătrângenii, 2000 Lei pentru cea din Cib și 2000 Lei pentru cea din Balșa.

Acum e în curs pictarea bisericii din Zlatna. Spesele de 140.000 Lei tot d. Iuliu Albini-sen. le va suporta în întregime. Și să nu se uite că același Maecenas de sărbători a dat mai bine de 100.000 Lei premii pentru muncitorii. Și câte alte danii mai mărunte, cari însă laolaltă dau sume enorme, nu arată mai grăitor ca orice cuvinte, ce inimă de aur are acest ales și venerabil fiu al bisericii noastre! — Cel de sus să-l răsplătească, El singur fiind în stare să plătească după cuviință asemenea acte de creștinească generositate. (I. F.)

Realizări pastorale

Se vorbește, nu odată, de materialismul fonciar al țaranului român. Adevărul e că acest țaran „materialist” e foarte simțitor față de cele sufletești, și odată ce-l orientat bine în cauză, e capabil de sforțări spirituale de necrezut. Cum însă „ignoti nulla cupido”, nu-l mirare dacă nu-l preocupat de lucruri pe cari nu le cunoaște.

Dar să dăm cuvânt faptelor. La *Unirea I* (Vereșmort), cu mulți ani în urmă, p. Ștefan Roșianu a ținut misiuni populare. Și bunii credincioși de aci au ascultat cuvântul Domnului, au prins și au reținut multe din semintele aruncate în sufletele lor, rodind mereu fapte de bine.

Primitorii de învățătură bună și docili, cum au rămas dealungul anilor, dâșii au ascultat și ascultă glasul păstorului lor sufleteș, care este p. Iuliu Căpâleanu. Acesta în Paresimile anului în curs a încercat, și a isbutit, să țină cu poporenii săi *reculegeri sufletești* în felul următor: Miercuri seara: Paracelis; Vineri seara: Calea Crucii; Duminică seara: Adorație. Asta întreg Postul Mare, Duminicile și sărbătorile, la ss. liturghii și vecernii, vorbindu-li-se (în 32 cuvântări) despre Patimile Domnului. În Jola Patimilor, seara, s'a început *Adorația cea mare* care a durat fără întrerupere, până Vineri seara, la Prohodul Domnului. În acest timp, femei, fete și copii, în grupuri de câte 10, s'au perindat, pe cel puțin câte o oră, la închinare în fața Euharisticului Isus. — Și era ceva negrăit de mișcător să vadă omul cu câtă pietate se făcea acea adorație!

Totalul celor ce au luat parte la deprinderile sufletești menționate a fost: 745 enoriași, înafară de elevii din cl. I și II primară.

Mai mult: pilda dela Vereșmort a prins și la Inoc. Lucrul s'a întâmplat așa: Vinerea fiind târg la Uioara, unele din femeile ce-și făcuseră adorația, au mers și ele la târg. Acolo, dând în vorbă cu femeile dela Inoc, le-au spus ce plin de mângâieri a fost pentru dânsese ceasul petrecut în închinare în fața chivotului. Și atâta a fost de ajuns, pentru că celea dela Inoc, abia sosite acasă, să meargă la p. Galea și să-i spună că și ele vreau să facă închinare „o zi și o noapte în fața sf. Altar”. Dorință, de care, firește, cel mai mult s'a bucurat păstorul lor sufleteș.

Faptele vorbesc de sine. Poporul nostru e dornic de cele sfinte. Trebuie însă luminat. Și atunci e gata spre tot lucrul bun. Dar pentru aceasta trebuie preoți cari mai întâi ei înșiși să fie însuflețiți de frumsețile duhovnicești pe cari le-ar dori îndrăgite de turmele cuvântătoare. Pentru că sfântă rămâne în veac vorba sf. Gregorului Marele: Qui non ardet non incendit.

M. Postolnicu

Institutele de învățământ române unite din Blaj

Chemare

In luna Mai din acest an se împlinesc 200 de ani dela întemeierea Blajului românesc, prin Episcopul Ioan Inocențiu Micu, des-călecat aci, la îmbinarea Târnavelor, dela Făgăraș.

Urmând ca acest important eveniment național și cultural să fie sărbătorit după vrednicie, în conformitate și cu ordinul Nr. 1768 din 1937 al I. P. Sf. Sale P. Mitropolit Alexandru Nicolescu, prin aceasta convocăm la Blaj,

Convenirea generală

a tuturor foștilor elevi ai școalelor din Blaj, aflători în viață, toate promoțiile, mai vechi de 1931/32. Înțelegem pe absolvenții tuturor școalelor: seminarul teologic, liceul de băieți, școala superioară și școala civilă de fete, liceul de fete, școalele normale de băieți și fete, etc.

Spre orientare, comunicăm, că ziua serbărilor și a convenirii va fi 30 Mai, 1937 când se va sluji un serviciu divin în catedrala Mitropoliei, se va ține o ședință solemnă a foștilor elevi în Palatul Cultural, apoi va urma cortetul, pe promoții, a tuturor foștilor elevi spre Câmpia Libertății.

Pentru încartiruire fiecare participant va binevoi să se adreseze la Direcțiunea școalei unde a terminat, cel mai târziu până la 25 Mai. Prevenim pe iubiții colegi ai tuturor promoțiilor, că invitații la serbări nu s'au trimis decât foștilor elevi, astfel că pentru încartiruirea acestora s'au luat toate măsurile ca să se facă în condiții mulțumitoare.

DIRECTORII

Institutelor de învățământ

viața veșnică la fericire. Să ne rugăm zilnic împreună cu Sf. Efrem: „Doamne și Stăpâne al vieții mele nu mi da mie spiritul trândăviei, al grijii de multe, al iubirii de domnie și al grăirii în deșert. Iară spiritul curăției, al umilinței, al răbdării și al dragostei dăruiește-mi robului tău. Așa Doamne Impărate, dăruiește-mi mie ca să văd greșelele mele și să nu osândesc pe fratele meu, că bine ești cuvântat în vecii vecilor”.

Pe Hristos cel înviat din morți să-l rugăm, ca pe cel răstăciți să-l aducă la calea adevărului, pe cei cari îl dușmănesc pe el și pe mireasa lui Sfântă, Biserica, să-i îmblânzească și să-i facă ostași ai lui, ca pe Pavel, dela a cărui minunată întoarcere în acest an se împlinesc 19 veacuri. Să-l rugăm pe Hristos asemenea celor doi ucenici dela Emaus: „Doamne rămâi cu noi” și ne mântuiește. Amin.

II.

P. S. IULIU al Clujului preamărește iubirea dumnezească și roadele ei

[...] Ceriu nou și pământ nou a întemeiat Domnul: ceriul și pământul iubirii Sale. Impărăția Domnului întemeiată pe iubire.

Impărăția nouă a Fiului lui Dumnezeu venit în lume, în care stăpânește cea dintâi și cea mai mare poruncă, dragostea lui Dumnezeu și dragostea de aproapele.

Aceasta este porunca nouă, porunca Domnului, sufletul nou, viața nouă. Aceasta-i împărăția lui Dumnezeu pogorită pe pământ. Impărăția fiilor lui Dumnezeu, împărăția lui

Hristos. „Poruncă nouă vă dau vouă: Să vă iubiți unii pe alții, precum Eu v'am iubit pe voi”. Poruncă nouă, necunoscută până atunci, temeliea Noului Testament, pecetea sufletului creștinesc, în lume și pentru veșnicie. „Întru aceasta vă va cunoaște pe voi lumea, că sunteți ucenicii mei, dacă veți avea dragoste între voi”.

Pentru aceasta înfrățire, în sufletul poruncii Domnului, s'a jertfit Domnul pe Cruce și s'a făcut împăcarea a toată lumea. Ne-a câștigat iertarea și ne cere, ca și noi să iertăm pe fratele nostru.

Cu preț mare am fost răscumpărați. Să ne împăcăm cu Dumnezeu, să ne împăcăm cu fratele nostru. Să iertăm toate pentru Înviere. Să înviăm la viața nouă.

Spre aceasta ne cheamă Domnul Isus înviat din morți.

Ca filii lumii să umblăm, întru adevăr, și dreptate. Într'o lume plină de minciună și de nedreptate, să lumineze lumina sufletului nostru în fapte bune, vrednice de numele de creștin. Credința fără de fapte este moartă. Să dovedim cu faptele vieții noastre, că trăim în Hristos și că Hristos trăiește în noi.

Dragostea noastră creștinească să reverse alinare asupra celor îndurerați, să îmbrace pe cei goi, să hrănească pe cei flămânzi, să adape pe cei însetați, să cerceteze pe cei întemnițați și să primească pe cei fără adăpost, amintindu-ne cuvintele Domnului: „Când ați făcut unul din acești frați mai mici ai mei, mie mi-ați făcut”.

Valului de ură, ce încearcă să cuprindă

tot mai mulți în stăpânirea sa, într'un chip sau altul, să stea în față valul bunății sufletului creștinesc, dragostea cu faptele carității, cari sunt mai puternice, decât toate cuvintele alese.

Cuvintele Domnului sunt suflet și viață. Suflet și viață creștinească să îmblăm lumii, care se află în durerosă și chinătoare frământare. Inimă curată și suflet drept. Bunătate întru toate. Aceasta sămânță dumnezească a faptelor bune, va rodi pacea. Pacea mult însetată este rodul dreptății și al dragostei. Acestea să străbată lucrările noastre de toate zilele, în familiile noastre, în sate, în orașe, în societate și în toate așezările noastre de Stat.

Pe aceasta cale va străbate sufletul noul sufletul lui Hristos Domnul și viața nouă se va înstăpâni în pacea Domnului, pe care lumea nu o poate da. Nimeni nu poate da ceea ce nu are. Lumea pace nu are. Lumea însetează pacea. Aceasta nu o poate da, decât Impăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre, Isus Hristos Domnul Nostru. El stă pe cărarea veacurilor până la sfârșitul lor și cheamă: „Veniți la mine toți cei întristați și împovărați și Eu vă voi odihni. Luați asupra voastră jugul meu și vă învățați dela mine, că sunt blând și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre. Căci jugul meu este blând și sarcina mea este ușoară”.

Să ascultăm acest glas de chemare, să-l urmăm cu drag și să îndrumăm pe toți cei ce sunt în suferință, spre Domnul, pentru a-și afla odihna sufletelor, în pacea Lui.

Știri mărunte

Personale. Ven. Ordinariat al Clujului a făcut mai nou următoarele numiri: pâr. *Mihail Moșoc* din Pinticul Român la Gledin, iar pâr. *Ilie Pop* din Prislop (eparhia Maramureșului) la Suciul de jos.

Examen de licență în Teologie. Rectoratul Academiei de teologie Blaj face cunoscut, că examenul de licență se va începe Marți, 1 Iunie, 1937, la orele 8, în Seminarul Teologic.

Protopop sărbătorit. Discret, și așa zicând: în cerc familiar, a fost sărbătorit pâr. *Mihail Hodârnu*, protopopul Brașovului. Totul s'a petrecut în cadrele *sinodului distric-tual* de primăvară, când frații în Domnul din protopopiatul în fruntea căruia stă pâr. Hodârnu, între altele, și-au prezentat Sf. Sale, în corpore, omagiile lor. Asta din prilejul numirii pâr. Hodârnu de canonic onorar; cinste, de care sărbătoritul s'a învrednicit în urma numeroaselor sale merite pe teren pastoral, național și cultural, a căror atât de frumoasă și grăitoare incununare e splendida biserică parohială din str. Nic. Iorga și minunata casă parohială din umbra ei. (Cor.).

Roadă bogată. În Paresimile acestui an Reun, de misiuni a Orăzii, a aranjat sf. misiuni populare în *Lucăceni* (colonie în Sălaj, cu coloniști din 24 sate), unde s'au înregistrat 516 cuminecări, și în *Girișul de Criș*, cu 300 apropieri de SS. Taine. Preot misionar la Lucăceni a fost pâr. *I. Bal* dela Oradea, iar la Giriș un *Părinte Basilian* dela Bixad. (»*Vestitorul*« orădan, de unde ne luăm informația, nu spune numele misionarului). — Din *Dumineca* dela Sighet aflăm că și credincioșii din *Sârbi* (eparhia Maramureșului) au avut parte în zilele de 22—26 Aprilie c., de binecuvântate primeniri sufletești. Vestitor al cuvântului aci a fost pâr. *Titus Berinde* din Sighet. În zilele cât au ținut misiunile s'au notat 1792 împărțășanii (la 450 suflete capabile de cuminecare). Dintre fruntașii satului 35 bărbați au făcut declarație

Reuniunile noastre religioase să lucreze cu acest suflet creștinesc, bunătatea creștinească. Înălțarea sufletească în cucernicie și evlavie să fie chezașuite de fapta bună, făcută întru Domnul și pentru Domnul. Dragostea sufletului Domnului să lucreze prin voi și să se zidească împărăția lui Hristos în sufletele celor înristași și împovorași, cari prin voi vor fi aflat odihna sufletului lor. „Când ați făcut unuia dintre acești frați mai mici ai mei, mie mi-ați făcut“. Acest gând să ne stăpânească în toate zilele. Așa se va preamări Domnul în lucrarea noastră binecuvântată. Hristos Domnul va trăi în voi și voi în Domnul. El va fi viu și voi veți fi vii. Aceasta-i viața creștinească. Testamentul Nou. Impărăția nouă.

Aceasta este lupta noastră: fapta bună întemeiată în dreptate și dragoste. Acesta-i răspunsul nostru valului de ură și de răutate. Până la sfârșit tot bunătatea va birui, pentru că numai dragostea desarmează. Numai dragostea întemelază pacea statornică.

Pe aceasta cale să așezăm scumpele odrasle încă din sinul familiei, statornicind pasul lor pe calea luminii credinței, dându-le pentru viață chezașia biruinței părinților lor, cari cu credință în Dumnezeu au biruit împărășii, au mutat hotare, întemeiând dreptatea lui Dumnezeu, pe care sunt chemați s'o chivernisească cu grijă și s'o apere cu același suflet creștinesc, vrednici de urmași ai lor.

că, toată viața lor, se vor cumineca lunar. — În Arhidieceză, la *Iernut*, a ținut sf. misiuni pâr. *I. Radu* din Unirea II, în zilele de 22—25 Aprilie c. De s. Gheorghe a predicat pâr. *I. Agârbiceanu*, aflător din întâmplare în parohia pâr. Iac. Domșa. S'au mărturisit și cuminecat 450 de persoane.

Nou lăcaș de închinare se va ridica în curând în partea din spre gară a parohiei *Episcopia Bihorului*, păstorită de pâr. M. Boca. Binecuvântarea pietrii fundamentale a săvârșit-o însuși *P. S. S. Valeriu al Orăzii*, în 21 Martie c. în sobor de preoți și în prezența unui public numeros, fiind reprezentate și autoritățile locale confesionale și de stat. Lucrările clădirii au înaintat în așa măsură, că în 18 Aprilie c., s'a putut pune și crucea turnului.

Locale. Duminica viitoare, a Minorositelor, va predica, în catedrală pâr. *Victor Crețu*, prof. la liceul de băieți.

— Slujba *Prohodului* din seara Vinerii Patimilor a atras la catedrală o mulțime neobișnuit de mare. *Procesiunea solemnă* ce i-a urmat, în jurul Pieții și a Catedralei, cu *I. P. S. Mitropolit* în frunte, în sobor de preoți, a fost o splendoare. Asemenea și serviciul divin al *Invierii*, oficiat după miezul nopții, tot de pâr. Mitropolit și tot în sobor de preoți. Mulțime imensă de credincioși și la acest serviciu, cași la s. *Liturghie arhierescă* din ziua primă a Paștilor, la care *I. P. S. Mitropolit* a cuvântat despre învierea cea de obște. A doua zi de Paști iarăși liturghie arhierescă la biserică parohială și cuvânt arhieresc despre bucuriile Invierii. A treia zi de Paști Înaltul Ierarh a plecat la *Roma*, însoțit fiind până la gară de membri ai capitolului și de multă altă lume credincioasă.

Bucurii sfinte. Parohia noastră *Bozias* de sub păstoria pâr. *Liviu Costea* a avut parte, în Duminica V-a din Paresimi de mari și neuitate bucurii sufletești. În acea zi sfântă, adevă, pâr. *Victor Pop*, canonic mitropolitan a făcut în numita parohie *reînvierea misiunilor*, cu trei cuvântări ocazionale. La s. liturghie a zilei s'au cuminecat 130 de persoane, multă lume, care s'a mărturisit numai după amiază, urmând să se împărțășiască ulterior. Tot atunci s'a săvârșit, tot acolo, sfințirea unei *Troife* din ograda bisericii, ridicată de Reuniunea Femeilor din loc. precum și sfințirea alor *doi prapori* dăruți de d. Sabău, fost director al școlii primare din localitate.

Colectă reușită. De praznicul S. Invierii, grație stăruințelor dd. Dr. Virgil Baican, medic și V. Micu, primpretor, colecta Agrului local pentru Vechiul Regat a isbit peste așteptări. În ziua primă de Paști, la catedrală, s'au adunat 7524 Lei, iar a doua zi, la »biserișcă« s'au colectat alte 700 Lei. Totalul colectei dă așadar frumoasa sumă de 8224 Lei. — De s'ar ajunge, proporțional, pretutindenea, la rezultate atât de frumoase, ce mare lucru ar însemna în câțiva ani pentru frații noștri din risipire și pentru cauza lor sufletească și a s. Uniri peste tot!

Barbarie bolșevică. După cum anunță *Pravda*, s'a început dărîmarea mănăstirii *Widubies* de lângă Kiew. De notat că aceasta e cea mai veche mănăstire din Rusia. A fost zidită în 1070. Peste puțin însă nu va rămânea din ea peatră pe peatră. — Mănăstirea S. Ioan, din vecinătatea celei de mai sus — clădită și aceasta tot în veac. XI — a fost prefăcută în local de distracție pentru comunistii străini.

Catolicismul în Germania. Statisticile cele mai recente arată — așa cetim în *Osservatore Romano* din 30. 4. 37 — că în ultimii 12 ani numărul catolicilor în patria Sf. Bonifaciu a sporit cu un milion de suflete. Cu totul, actualminte, în Germania se află 23.772.000 mărturisitori ai crezului roman. Care va să zică:

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

aproximativ $\frac{1}{3}$ a totalității populației germane. Natalitatea catolică face la an cam 187.000 întrece, comparativ, natalitatea oricărei alte confesiuni din Germania de azi.

Moartea prof. Dr. Aug. Frățilă. Cât de conștiențios muncitor pe atât și de modest, n'a făcut vâlvă în lume. Deși atât ca profesor și ca director al liceului »V. Alexandru« din Galați, cât și ca senator și în alte activități ce a purtat, s'a dovedit a fi dintre cei mai votați misiunii sale în cei 81 de ani cât a trăit. hărăzit ceriul să trăiască. O notă caracteristică a defunctului era și tăria convingerilor religioase. Născut în Tiur, lângă Blaj și crescut în școlul Blajului unit, a rămas credincios convingerilor sale religioase, cu toate că a trăit atâta vreme într'o mare neunită. Și de când ne-am întors în parohia din Galați și până la moarte, dându-ne fost curatorul prim al bisericii noastre. Slujba prohodului i-au făcut-o, la Tiur, pâr. Dr. Macaveiu, vicar general și pâr. Victor Pop, canonic mitropolitan (care a rostit panegiric dimpreună cu pâr. N. Berghian, parohul loc.). — În veci pomenirea lui!

† **Cornelia Taloș, n. Cristea**, soția pâr. I. Taloș din Giurtelecul Șimleului, s'a stins de viață la 24 Aprilie c., în anul 62 al zilei sale și într'al 40-lea a fericitei sale căsătorii. Odihnească în pace.

Curatorul parohiei române-unite din Filipișul mare

Nr. 30—1937.

Publicațiune de licitație

În ziua de 23 Maiu 1937, ora 14, Curatorul Parohiei române-unite din Filipișul mare, va ține licitație publică cu oferte făcute fără supra-oferte, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de zidărie și lemnărie necesare clădirii bisericii.

Valoarea lucrărilor este, pe devizul estimativ, de Lei 892.000. Garanția (cauțiunea) va fi de 6% din valoarea ofertei și se va depune deodată cu aceasta în numerar, efecte de bancă ori scrisoare de garanță emisă de o bancă de prima bonitate.

Licitația se va ține în localul școlii din Filipișul mare.

Planurile, devizul, condițiunile speciale și generale etc. se pot consulta în orice zi de lucru la sediul Oficialului protopopesc gr.-cat. din Reghin.

Filipișul mare, la 1 Maiu 1937,
Ioan Alexa prim-curator. Vasile Erșteș paroh.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE FRITZ KAUNTZ

foșt

SOHIEB & KAUNTZ
Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungași, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă